

**AGROKLASTERLARDA TOVAR-MODDIY QIYMATLIKLAR HISOBI VA
AUDITINI TAKOMILKASHTIRISH.****Raximova Umida Rabbimovna****Narziyeva Guzal Baxtiyorovna****Yorbekova Dilorom Muxammadkulovna**

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti,
Iqtisodiyot va buxgalteriya hisobi kafedrasida assistentlari

Annotatsiya. *Ushbu maqolada agroklastarlarda tovar-moddiy qiymatliklar hisobi va auditini takomilkashtirish to'g'risida so'z boradi.*

Kalit so'zlar. *Jahon iqtisodiyoti, tadbirkorlik, imkoniyat, moliyaviy-iqtisodiy, kichik biznes, yalpi ichki mahsulot, audit.*

Абстрактный. *В данной статье говорится о совершенствовании учета и аудита товарных ценностей в агрокластерах.*

Ключевые слова. *Мировая экономика, предпринимательство, возможности, финансово-экономические, малый бизнес, валовой внутренний продукт, аудит.*

Abstract. *This article talks about improving the accounting and audit of commodity values in agricultural clusters.*

Keywords. *World economy, entrepreneurship, opportunities, financial and economic, small business, gross domestic product, audit.*

O'zbekistonning jahon iqtisodiy hamjamiyatiga munosib tarzda kirib borishida kichik biznes va tadbirkorlik korxonalarining faoliyat yuritishi, ayniqsa pandemiyadan keyingi og'ir iqtisodiy davrda kishilarni ish joylari va daromad manbai bilan ta'minlash, joylarda tashabbusni rag'batlantirish, aholi o'rtasida shakllangan tadbirkorlik ko'nikmalarini ommalashtirish, milliy, madaniy boyliklarni butun dunyoga namoyon etish imkoniyatlari paydo bo'ladi. Bu ishlarni amalga oshirish uchun esa eng avvalo iqtisodiy sohada islohotlarni yanada chuqurlashtirish va erkinlashtirish borasida aniq dasturning ishlab chiqilganligi asos bo'ladi. Bu borada Prezidentimiz Sh.M.Mirziyoev: «Xalqaro valyuta jamg'armasi va nufuzli reyting agentliklari tahlillariga ko'ra, hozirgi qiyin va murakkab sharoitda O'zbekiston jahonning sanoqli mamlakatlari qatorida moliyaviy-iqtisodiy barqarorlikni ta'minlash, ishlab chiqarish tarmoqlarini tiklash va iqtisodiy faollikni oshirishga erishib kelmoqda.

Mamlakatimizda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik yetakchi rol o'ynaydigan ko'p tarmoqli iqtisodiyot jadal shakllanmoqda. Kichik biznesni rivojlantirishni rag'batlantirishga qaratilgan chora tadbirlar, ularni ro'yxatga olish tartibining sezilarli darajada soddalashtirilgani, eng muhimi, tadbirkorlikning huquq va manfaatlarini himoya qilish bo'yicha samarali mexanizmning amalda joriy etilgani iqtisodiyotimizda katta ahamiyatga ega bo'lgan xususiy tarmoqni yanada rivojlantirish va mustahkamlash imkonini beradi. Jumladan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoev: «Shu o'rinda iqtisodiyotimizdagi tarkibiy islohotlar va asosiy makroiqtisodiy ko'rsatkichlar haqida ayrim ma'lumotlarni keltirib o'tishni zarur, deb bilaman. 2017-2020 yillarda mamlakatimizning iqtisodiy o'sish darajasi 18,3 foizni tashkil etib, yalpi ichki mahsulot 60 milliard dollarga yetdi. Bu haqda gapirganda, tashqi savdo aylanmasi

2016 yildagi 24 milliard dollardan 2020 yilda 36 milliard dollarga ko'payganini ta'kidlash lozim. Sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish 369 trillion so'mni tashkil qilib, 2016 yilga nisbatan 23,4 foizga o'sdi. Natijada sanoat mahsulotlarining yalpi ichki mahsulotdagi ulushi 19,5 foizdan 27,4 foizga ko'tarildi. Iqtisodiy sohani, jumladan, bojxona tartiblarini liberallashtirish tufayli 2020 yilda eksport hajmi 15,1 milliard dollarni tashkil qilib, 2016 yilga nisbatan 25 foizga o'sdi.

Tovar-moddiy zaxiralar - keyinchalik sotish maqsadida normal faoliyat yuritish jarayonida tutib turiladigan va ishlab chiqarish jarayonida mavjud bo'lgan, shuningdek mahsulot ishlab chiqarish, ishlarni bajarish yoki xizmatlar ko'rsatish jarayonida yoxud ma'muriy va ijtimoiy-madaniy vazifalarni amalga oshirish uchun foydalaniladigan moddiy aktivlar.

Tovar moddiy zahiralari O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi tomonidan 1998 yil 27 avgust 44-sonli buyrug'i bilan tasdiqlangan Buxgalteriya hisobining milliy standarti (BHMS-4) ga binoan olib boriladi.

Buxgalteriya hisobining milliy standarti «Tovar-moddiy zahiralari» (4-son) standartiga ko'ra ularni baholash belgilangan tannarxdan yoki sotishning sof qiymatidan eng kam baho bo'yicha baholanadi. Materiallarni sotib olish xarajatlari sotib olish qiymatini, import bojlari va yig'imlarini, tovarni sertifikatlash qilish xarajatlarini, ta'minot, vositachi tashkilotlarga to'langan komission to'lovlarni, Soliqlarni, xizmat va zahiralarni sotib olish bilan bevosita bog'liq bo'lgan boshqa xarajatlarni o'z ichiga oladi.

Tovar moddiy zaxiralarning xususiyatlari quyidagilarda nomoyon bo'ladi:

- materiallarning mahsulot tarkibidagi ulushiga qarab;
- materiallar ishlab chiqarish jarayonida o'rniga qarab;
- ishlab chiqarishning uzluksiz vositasi sifatida taminlash;
- 4-sonli BHMS ga binoan, ombordagi va ombordan chiqib ketayotgan.
- materiallarning ombordagi hisobiga qarab;
- hujjatlarning rasmiylashtirilishi bo'yicha;
- mahsulot tan narxida aks etishiga qarab;
- materiallarning inventarizatsiyasi bo'yicha;
- hujjatlarda aks etishiga qarab;

Tovar moddiy zaxiralar korxonada buxgalteriya balansiga sotib olingan va sotish bilan bog'liq bo'lgan xarajatlar barcha xarajatlarni o'z ichiga olgan tannarx bo'yicha olinishi kerak.

Tovar-moddiy zaxiralarini auditorlik tekshiruvdan o'tkazishning maqsadi ularning saqlanishi, tejimli va oqilona ishlatilishi, hisobga olishning to'g'ri tashkil etilishini aniqlashdan iborat. Shuningdek, hisobot ko'rsatkichlarining ishonchliligini va tovar-moddiy zaxiralar bilan bog'liq muomalalar hisobi va soliqqa tortish uslubining O'zbekiston Respublikasida amal qilayotgan qonunchilik hamda me'yoriy hujjatlarga muvofiqligini aniqlash lozim. Ushbu maqsadga muomalalar mohiyatini, hamda nazorat tuzulmasi va buxgalteriya hisobi tizimini tekshiruvdan o'tkazish va risklarni baholash orqali erishiladi. Zaxiralarni tekshirish, ular hajmi katta bo'lgan korxonalarda auditning asosiy qismi deb qaraladi.

Tovarlar va moddiy qiymatliklar hisoblanishida, ularning qiymatining aniqlanishi va bajarilishi uchun quyidagi jarayonlar amalga oshiriladi:

1. Qiymatni aniqlash: Tovar yoki moddiy qiymatliklarni qiymatlarini aniqlash uchun bozorligi yoki sotuvchi kompaniyasi bilan muzokaralar olib borish zarur. Bu muzokaralarda tovarning uni ishlab chiqarish uchun sarf etilgan xarajatlar, turli faktorlar va talablar haqida ma'lumotlar o'zlashtiriladi.

2. Qiymatlash: Tovar yoki moddiy qiymatliklar uchun qancha pul haq erishishini aniqlash uchun qiymatlash jarayoni o'tkaziladi. Bu jarayonda ommaviy talabni, istiqbollarni va boshqa faktorlarni hisobga olgan holda tovar yoki moddiy qiymatning narxini aniqlab berish amalga oshiriladi.

3. Hisob-kitoblarda kiritish: Qiymatli moddiyotlar, tovarlar yoki savdo qilingan qimmatbaho mahsulotlar hisob-kitoblarda kiritiladi va ularga xususiy hisoblar (masalan, "Ombor hisobi" yoki "Tovarlar savdosining hisobi") ochiladi. Bu usul orqali tovarlar va moddiy qiymatliklar olib tashlash, sotib olish va sotish amaliyotlarida to'liqlik va aniqlik ta'minlanishi mumkin.

4. Qiymatlar o'zgarishi: Tovarlar va moddiy qiymatliklarning narxlari, bozorlik holati, talab va taklifning o'zgarishi bilan o'zgarmoqda bo'lishi mumkin. Bu sababli, hisob-kitoblar va hisob-olovlar davomida moddiy qiymatliklar va tovarlar qiymatlari yaxshi nazorat qilish va yangilanishi lozim.

Tovarlar va moddiy qiymatliklar hisoblanishida, yaxshi hisob-kitoblar tizimi va yangilanuvchilarga ega bo'lish katta ahamiyatga ega. Bu usul orqali sotuvlar, savdo, hisob-kitob va ma'lumotlar yaxshi nazorat qilinadi va foydalanuvchilar uchun ishonchli va qoniqarli hisob-kitoblar olib boriladi.

Agroklasterda tovar-moddiy qiymatliklar hisobi va auditini takomillashtirish uchun quyidagi tavsiyalar berilishi mumkin:

1. Qiymatli moddiy tulovlar va chiquvchilar:

- Kassa hisobotlarini amalga oshiring va tovarlar qabul qilinishi, etkazib berish va sotish jarayonlarini to'liq o'tkazing.

- Xaridorlardan kelib tushgan tovarlar haqida ma'lumotlarni to'plang va ulardan tulovni qabul qiling.

- Tulovlar va chiquvchilar jadvalini yaratib, har kuni kuchaytiring va to'g'ridan-to'g'ri moliya hisob-kitob sistemaga kiritishni o'rganing.

2. Tovarlar va moddiy hisob-kitob:

- Agroklasterdagi mijozlarga yetkazilayotgan tovarlarni ko'zdan kechiring va ularning hisobiga miqdori va qiymatini yozing.

- Omborlarni boshqarish uchun avtomatlashtirilgan moddiy hisob-kitob tizimlaridan foydalaning.

- Tovarlar inventarizatsiyalarini bajarib, omborlar narxlari va mavjudiyatini tekshiring.

3. Audit:

- Agroklasterdagi tovarlar va moddiy qiymatliklarni yaxshi kuzatish uchun mahalliy va xalqaro moliya standartlarini o'rganing.

- Agroklaster hisob-kitobi va hisobotlari ustida taraqqiyotga yo'l qo'yish uchun moliya auditoriga murojaat qiling.

- Hisob-kitoblarni regular ravishda tekshirib chiqing va uning natijalariga qarab to'g'rimoqchiliklarni taniying.

Bu tavsiyalardan foydalanish orqali, agroklasteringizda tovar-moddiy qiymatliklar hisobi va auditini takomillashtirishingiz mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

51. Alikulov, A. M., & Toshpulatov, J. (2023). Agroklastarlarda moliyaviy natijalar hisobini xalqaro standartlar asosida takomillashtirish masalalari.

52. Аликулов, А. И. (1993). Совершенствование учета затрат на производство, переработку и исчисление себестоимости продукции хлопка-сырца в хлопковом комплексе (на примере хлопководческих хозяйств и хлопкоочистительных заводов Самаркандской области).

53. Alikulov, A. I. (2010). Modern trends in development of cotton production and processing chain in Uzbekistan. *Perspectives of Innovations, Economics and Business, PIEB*, 6(3), 75-76.

54. Alikulov, A. I. (2010). Modern trends in development of cotton production and processing chain in Uzbekistan. *Perspectives of Innovations, Economics and Business, PIEB*, 6(3), 75-76.

55. Ismatovich, A. A. (2023). THEORETICAL BASIS OF ORGANIZING THE ACCOUNT OF COMMODITY MATERIAL ASSETS IN AGROCLUSTERS ON THE BASIS OF INTERNATIONAL STANDARDS. *MASTERS*, 1(1), 132-137.

56. Baxodirovich, T. J., & Ismatovich, A. A. (2023). IMPROVING THE ACCOUNT OF FINANCIAL RESULTS ACCORDING TO INTERNATIONAL STANDARDS. *MASTERS*, 1(1), 138-143.

57. Alikulov, A., & Abduraxmonov, F. (2023). QISHLOQ XO 'JALIK KORXONALARIDA YAKUNIY MOLIVAVIY NATIJALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH. *Academic research in educational sciences*, 4(SamTSAU Conference 1), 174-181.

58. Alikulov, A. (2023). Organizational and methodological bases of accounting the costs of establishing vineyards.

59. Alikulov, A., & Razzoqo, A. (2023). PAXTA TOZALASH KORXONALARIDA ISHLAB CHIQRISH XARAJATLARINI TAHLIL QILISH. *Academic research in educational sciences*, 4(SamTSAU Conference 1), 74-83.

60. ESHMURADOV, U. T., & ALIKULOV, A. I. (2014). IMPROVEMENT ACCOUNTING OF SALES AGRICULTURAL PRODUCTS ON FARM ENTERPRISES. *SEA: Practical Application of Science*, 2(3).

61. ESHMURADOV, U. T., & ALIKULOV, A. I. (2014). IMPROVEMENT ACCOUNTING OF SALES AGRICULTURAL PRODUCTS ON FARM ENTERPRISES. *SEA: Practical Application of Science*, 2(3).

62. Jo'raeva, D. O., & Abdushukurov, X. B. (2023). UZUMCHILIK PLANTATSIYALARINI BARPO ETISH XARAJATLARI HISOBINI TASHKILIY-USLUBIY ASOSLARI. *The Journal of Economics, Finance and Innovation*, 690-699.

63. Mardiyevna, S. G., & Abdusamatovich, J. J. (2022). SANOAT 4.0 KONSEPSIYASI VA UNGA TA'SIR ETUVCHI RISKLAR. *Current Issues of Bio*

Economics and Digitalization in the Sustainable Development of Regions (Germany), 712-721.

64. Пардаева, О. М., & Жавманов, Ж. А. (2023). СНИЖЕНИЕ УРОВНЯ БЕЗРАБОТИЦЫ ПУТЕМ ВОВЛЕЧЕНИЯ НАСЕЛЕНИЯ НА САМОЗАНЯТОСТЬ. *PEDAGOG*, 6(4), 568-574.

65. Жавманов, Ж. А. (2023). СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОПРЕДЕЛЕНИЯ КРИТЕРИЕВ БЕДНОСТИ. *JOURNAL OF MULTIDISCIPLINARY BULLETIN*, 6(5), 306-318.

66. Жавманов, Ж. А., Уралов, Б. М., & Очилова, М. Т. (2024). ФИНАНСОВО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ РЕАЛИЗАЦИИ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(26), 240-250.

67. Makhmudovich, U. B., Abdusamatovich, J. J., Tashtemirovna, O. M., & Ugli, F. U. K. (2024). TAXATION OF INDIVIDUAL ENTREPRENEURS AS A FORM OF STATE REGULATION OF SELF-EMPLOYMENT. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(26), 232-239.

68. Abdusamatovich, J. J., Makhmudovich, U. B., Tashtemirovna, O. M., & O'g'li, F. U. X. (2024). O 'ZBEKISTONDA INNOVATSION IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHNING GLOBAL TENDENSIYALARI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(26), 222-231.

69. Жавманов, Ж. А., Уралов, Б. М., Очилова, М. Т., & Файзуллаев, У. Х. У. (2024). НАЛОГООБЛОЖЕНИЕ ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ КАК ФОРМА ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ САМОЗАНЯТОСТИ. *SO'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI*, 7(1), 369-378.

70. Очилова, М. Т., Уралов, Б. М., Жавманов, Ж. А., & Файзуллаев, У. Х. У. (2024). РАЗРАБОТКА МОДЕЛИ РАЗМЕЩЕНИЯ И СПЕЦИАЛИЗАЦИИ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА В РЫНОЧНОЙ ЭКОНОМИКЕ В САМАРКАНДСКОЙ ОБЛАСТИ. *SO 'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI*, 7(1), 379-386.

71. Уралов, Б. М., Очилова, М. Т., Жавманов, Ж. А., & Файзуллаев, У. Х. У. (2024). СОСТОЯНИЕ РАЗВИТИЯ ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКИ В УЗБЕКИСТАНЕ. *SO 'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI*, 7(1), 387-395.

72. O'G'Li, H. S. R., Makhmudovich, U. B., & Abdusamatovich, J. J. (2024). OLIY TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING USTUVOR YO 'NALISHLARI. *JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH*, 7(2), 158-165.

73. Faxriddin O'g'li, N. D., Makhmudovich, U. B., & Abdusamatovich, J. J. (2024). OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN SAMARALI FOYDALANISH USULLARINING NAZARIY ASOSLARI. *WORLD OF SCIENCE*, 7(2), 126-134.

74. O'G'li, A. J. F., Abdusamatovich, J. J., Maxmudovich, U. B., & Baxtiyorovna, N. G. (2024). KAMBAG'ALLIKNI BARTARAF ETISHDA "MAHALLABAY" ISHLASH TIZIMI SAMARADORLIGI TAHLILI. *WORLD OF SCIENCE*, 7(2), 114-125.
75. Xayrullo O'g'li, F. U., Abdusamatovich, J. J., Maxmudovich, U. B., & Baxtiyorovna, N. G. (2024). KAMBAG'ALLIKNI BARTARAF ETISHNING MAHALLABAY ISHLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH. *WORLD OF SCIENCE*, 7(2), 136-143.
76. Odiljon o'g'li, A. O., Abdusamatovich, J. J., Maxmudovich, U. B., & Baxtiyorovna, N. G. (2024). KAMBAG'ALLIKNI ANIQLASH VA QISQARTIRISH MAMLAKATIMIZ IJTIMOY-IQTISODIY SIYOSATINING USTUVOR YO'NALISHI. *SO 'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI*, 7(2), 237-246.
77. Xudjayarovich, N. S. (2024). O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA QIMMATBAHO QOG 'OZLAR BOZORI HOZIRGI HOLATI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(26), 216-221.
78. Khojayarovich, N. S. (2023). VALUES DISPARITY IN THE AGRO-INDUSTRY COMPLEX AND WAYS OF ITS ELIMINATION. *Journal of Advanced Scientific Research (ISSN: 0976-9595)*, 3(3).
79. Rabbimovna, R. U., & Farxodovna, E. D. (2023). MOLIYA BOZORINI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO 'NALISHLARI, ZAMONAVIY TENDENSIYALARI VA ISTIQBOLLARI. *Научный Фокус*, 1(7), 709-714.
80. Ibodullayevich, O. R. F., & Turdibayevich, K. R. (2023). QISHLOQ XO'JALIGIDA CHORVACHILIK MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH. *MASTERS*, 1(1), 119-126.
81. Abdigapparovich, I. X. (2024). QISHLOQ XO'JALIGI MAXSULOTLARINI TAYYORLOV VA SOTISH XIZMATLARINI BOSHQARISH. *JOURNAL OF INNOVATIONS IN SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL RESEARCH*, 7(2), 148-157.
82. Abdigapparovich, I. X. (2024). QISHLOQ XO'JALIGIDA MASHINA-TRAKTOR PARKLARI XIZMATLARINING AXAMIYATI. *WORLD OF SCIENCE*, 7(2), 105-113.
83. Nazarova, M., & Kazakova, Z. (2023). Paxta-to 'qimachilik klasterlarida sotish baholarining tahlili.
84. Kazakova, Z. S., & Aslonov, X. (2023). QISHLOQ XO 'JALIGINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI O 'RNI. *The Journal of Economics, Finance and Innovation*, 391-398
85. Salaxiddinovna, K. Z. (2023). Methodology of Teaching Economics and Accounting in a Market Economy. *Periodica Journal of Modern Philosophy, Social Sciences and Humanities*, 18, 66-68.
86. .Nazarova, M., & Kazakova, Z. (2023). Paxta-to 'qimachilik klasterlarida sotish baholarining tahlili.
87. Salaxiddinovna, K. Z., & Iskandarovna, I. I. (2024). OZIQ-OVQAT XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI YETISHTIRISHNING HUDUDIY JIHATLARI. *SO 'NGI ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI*, 7(2), 247-256.

88. Sharipovna, N. M., & Rustamjon o'g'li, T. O. (2024). QISHLOQ XO'JALIGI IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O'RNI. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 3(27), 269-275.

89. Tirkashyev, F. (2023). Intellektual mulkni boshqarish jarayonlarni o'rganishning nazariy muammolari.

90. Rasul o'g'li, U. A., & Ibrohim, S. (2023). KLASTERLARDA SABZAVOT YETISHTIRISH, TASHISH, QAYTA ISHLASH, SOTISH JARAYONLARIDA MENEJMENTI. *JOURNAL OF ECONOMICS AND BUSINESS MANAGEMENT*, 6(5), 39-46.

91. Саламов, И., Жонибеков, Ф. Б., Казакова, З. С., & Назарова, М. Ш. (2022). САМАРҚАНД ВИЛОЯТИНИНГ ИҚТИСОДИЙ ТАРМОҚЛАРИДА ИННАВАЦИЯ ВА РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТНИ ЖОРИЙ ЭТИШНИНГ ИСТИҚБОЛДАГИ ИМКОНИЯТЛАРИ. *Current Issues of Bio Economics and Digitalization in the Sustainable Development of Regions (Germany)*, 482-485.

92. Azimjonovich, R. N. (2023). General Characteristics of Socio-Economic Systems and Types of Socio-Economic Systems. *EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY*, 3(12), 179-182.

93. Ochilova, M. Poverty in Uzbekistan, Ongoing Reforms and Ways to Overcome Them. *JournalNX*, 569-571.

94. Ochilova, M. The Problem of Poverty in Uzbekistan and the Role of Reforms in Overcoming IT. *JournalNX*, 484-485.